

Coronaslitasje?

Normaltilstanden på øya er ikke ulik isolasjon og karantene, men nå røyner det på selv for øyfolk.

Vi har unngått smitte, det skyldes nok mer flaks enn at vi er flinke med smittevern. Nå er vi Corona-lei, men vi må skjerpe oss og orke å stå løpet ut en god stund til.

Tor D

epost: skatoy.flaskepost@gmail.com
mobil: 90678830

Måtehold og Nøysomhet

Hvorfor i all verden har vi mennesker en hang til fråtseri og overforbruk – når det åpenbart er skadelig på lang sikt for hver enkelt av oss og for hele jordkloden?

Og når både naturvitenskap, intellekt og sunt skipperskjønn tilsier at måtehold og nøysomhet det eneste riktige.

Hvorfor er det slik at når vi drikker øl; er en øl for lite, to er for mye og tre er aa...alt for lite?

Hvorfor er det slik at hang til søtsaker er medfødt og sterk, slik vi tydelig ser det hos barn, men også hos voksne?

Er tilgangen god på søtsaker er nytelsen desto større ved uhemmet å proppe i seg store mengder.

Hvorfor smaker mat bedre ved tilsetning av fett. Kokt fersk torsk er godt, men smaker enda bedre dynget ned med persillesmør, vel å merke med ekte meierismør?

Hvorfor bygger vi store hus og hytter når familiene blir mindre med årene?

Hvorfor kjøper vi større og større biler og båter med stadig større motorer?

Hvorfor har familien Hagens lille bo-plass "Nøisomheten" på Skåtøy fra sist på 1800 tallet, i dag en markedsverdi på flere titalls millioner?

Slik kan vi fortsette og lista er lang.....

Intet er nytt under solen?:

Romerne la seg til bords i hemningsløse etegilder, og vi vet hvordan det gikk med Romerriket. "LA OSS spise og drikke, for i morgen dør vi." sa apostelen Paulus sarkastisk om hvordan noen mennesker betraktet livet. Fra vikingenes Håvamål: "Med låkare niste du legg ikkje i veg enn med ovdrykk av øl. Inkje så godt som dei seier er øl for manneætta." O.S.V.

Fråtsing, helse, matsvin og matsvinn?

En kan spørre seg: Lever vi for å spise, eller spiser vi for å leve?

Stemmer ikke evolusjonslæren "survival of the fittest" eller er evolusjon forklaringen? Når mennesker levde mer direkte av det de høstet fra dag til dag i naturen var kanskje sjansen for å overleve størst for de av oss med størst evne til spise mye og lagre fett? Sviktet naturens mat-tilførsel var en fettreserve god å ha.

Nå dør mange flere mennesker i verden av fedme enn av sult. Paradoksalt nok dør flere av fedme enn av sult også i fattige land. I Norge er det slik at folk med høy utdanning og inntekt har mindre fedmeproblemer enn de med lav utdanning og inntekt. At fedme er mer utbredt på landsbygda enn i byene, og mer i nord enn i sør, er også vanskelig å forstå, men det kan ha sammenheng med utdanning og inntekt.

Heldigvis hevder helsemyndigheter at agurk, vannmelon, issalat, tomat, paprika og stangselleri kan og bør vi spise mere av. Endelig kan vi fråtsje vilt i noe, i alle fall inntil vitenskapen motbeviser det?

Spørsmålet er om dette frister nok til uhemmet fråtseri og spiseglede?

I mine øyne er tomat den beste kandidaten, og er du så heldig at du har drivhus og bor sammen med en med grønne fingre kan du fråse vilt med tomat-spising fra juni til opp mot juletider.

Siste rest av tomatavlinga modnes nå i vinduskarmen, – i år holder det nesten til jul, avbildet er også gresskarfrø? til tørk.

Matsvinn eller matsvin?

Halloween stammer fra Keltisk (Irsk) mytologi og nyttårsfeiringen "Samhain" den 1. november. På årets siste natt var skillet mellom dødsriket og jorden på det svakeste. Da vandret sjelene rundt på jorda og kanskje plaget folk de ikke likte. For å holde døde sjeler borte fra hus brant man bål og lagde masker slik at sjelene ble skremt eller ikke kjente folk igjen.

Maskene ble laget ved å hule ut Kålrot. Med kristendommen ble tradisjonen kob-

let til markeringen av allehelgensdag. Ordet Halloween stammer fra det skotske uttrykket for «All Hallows' Eve» (dagen før allehelgensdag). Ordet og festen emigrerte til Amerika sammen med utallige Irer og Skotter. Siden alt var større og flottere i Amerika ble kålroten etterhvert skiftet ut med store gresskar og tradisjonen blåst opp og kommersialisert til det ugjenkjennelige.

På slutten av 1980 tallet bodde jeg, med familie og barn noen år i Canada. Der så jeg til min forundring at Halloween var en adskillige større begivenhet enn vår julefeiring, spesielt for barna. Jeg trodde ikke det var grobunn for noe slikt kommersielt tullball her hjemme på berget, men der tok jeg skammelig feil. For etter en forsiktig start for snart 20 år siden har vi nå fått amerikanske tilstander her også.

Derfor kjøper vi nordmenn nå over 1000 tonn gresskar i forkant av Halloween, ifølge opplysningskontoret for frukt og grønt. Det meste av dette går til barns Halloween-lykter og uansett hva jeg egentlig mener om denne nye skikken synes jeg det er fint at barn har noe å glede seg til på svarteste senhøsten.

Barnebarna får derfor hjemmedyrkede gresskar fra bestemors parsellhage på "Grønne Havet", de følger med på vekst-

prosessen og lar seg fascinere av at et lite frø kan bli til en så stor grønnsak på noen få måneder. Fra barndommen husker jeg også at vi dyrket gresskar. Det var ikke for Halloween, men de ble syltet og brukt som "pickles" åttåt kjøttretter og annen middagsmat.

I praksis forvant tradisjonell bruk av gresskar for en generasjon eller to siden, men nå er altså gresskar kommet tilbake, og i disse matsvinntider er det jo for galt kun å bruke de til spøkelsesmasker?

En enkel og god måte å bruke gresskar på er å lage gresskarsuppe.

Litt løk, hvitløk, chili og ingefær freses først med en god dash olje i gryta. Det tilsettes så en snau kilo gresskarkjøtt og en søtpotet i terninger som freses litt videre, før du heller over 1 liter kjøtt- eller grønnsak-kraft. Kok til gresskaret er mørt. Bruk så stavmikseren til suppa er jevn og glatt, tilsett så 2 dl kokosmelk og smak til med salt, pepper og lime.

Med litt brød åttåt er dette middag til 4 personer. Har du større mengder gresskar kan du fryse ned porsjonspakninger av blandingen før siste trinn med kokosmelk.

Det er en liten utfordring å skjære ut kjøtt av gresskaret når du lager lyktene sammen med barna, men klarer vi å 2

grave ut ca 500 av de 1000 tonna som går med til Halloween, blir det en velsmakende suppemiddag til 2 millioner menn- esker.

Tor Dørvik

Arkitektur og byggeskikk langs kysten

Temaet opptar meg, og mange med meg. Det er spesielt trist å se hva som skjer og har skjedd langs vannkanten i byen vår. Tanker om dette utløste 3 lange epistler i Flaskeposten fra min side. Derfor er jeg glad for at flere engasjerer seg i temaet og skriver innlegg om dette i Flaskeposten. Debatt og meningsutveksling bidrar til økt kunnskap og forståelse om et komplekst og viktig tema. Det må til skal vi klare å planlegge og styre lokal stedsutvikling bedre i femtiden enn det vi gjør i dag.

Tor D

Om å skyte pianisten

I løpet av året har redaktøren opplyst – og kanskje provosert – oss med flere interessante bidrag om byggeskikk, og det er spesielt moderne byggeri langs kysten som bekymrer.

Av gode grunner.

Også høyrepopulistiske politikere er opp- tatt av synkende kvalitet i nybyggingen,

og de ønsker seg mer klassiske om- givelser. Det er i alle fall to ting de ikke har fått med seg: For det første er det politikere – sentralt og lokalt – som legger premissene for all planlegging og bygging, og for det andre får vi de om- givelsen vi fortjener. (Akkurat som vi får de politikerne vi fortjener).

Dessverre blir slike ønsker litt for nostalgiske, og det er temmelig åpenbart at vi av mange grunner ikke kan bygge nå – og særlig midt i en nyrik og markedsstyrt tid, som vi gjorde før. Historie – også den om de bygde om- givelsene - kan tolkes på flere måter. Det går derfor fint an å si at folkelig bygge- skikk slik den for eksempel framsto i skjærgården tidligere, først og fremst var preget av realisme eller snusfornuft, en økonomisering med tilgjengelige virke- midler og det faktum at materialbruken hadde større betydning for kostnadene enn arbeidslønna.

En klimavennlig bygningsplassering ga selvsagt mindre belastning fra vær og vind, dimensjonering av hus ble bestemt av tilgang og størrelse på trevirke, at små vindusruter kostet mye mindre enn store osv.

Av tilsvarende grunner ble hus også tilpasset tomte, og ikke omvendt som nå. Import av ”klassisk stil” som en mote sørfra, førte til at lafte-hus ble borger-

liggjort, fikk økt status, ut-lektet panel, ornamenten i dør- og vindusomramn- inger, påført (hvit)maling og omtalt som nyklassisismen.

Moten ble populær også fordi den over tid ga bedre værbeskyttelse og mindre vedlikeholdskostnader.

Det er lett å være enig i redaktørens kritikk av mye av det nye som bygges, samt at målet må være at våre om- givelseskvaliteter burde øke med tida. Men det blir for enkelt å sikte på pianisten.

I Portør ligger en mye publisert hytte tegnet av Knut Knutsen i 1949. Den var et slags forbilde for all bygging langs kysten; godt kjent av alle landets arkitekter, enten ved befaringer og/eller ved studier av tegninger og bilder. Hovedprinsippet for utformingen var at en fra hytta skulle få et gløtt ut – helst mot havet, men at bygningen ellers skulle være minst mulig synlig. Det var derfor en dansk kollega sa at en helst bør gå manngard for å finne den.

Det er imidlertid et stort paradoks at selv med hyttas også internasjonale berømm- else, er påvirkningen og læringseffekten innen faget bemerkelsesverdig liten. Nå gjelder det som oftest å se og bli sett, noe redaktøren også er inne på.

Det prangende er tidas mote, ikke bare på arkitekturområdet.

Arkitekt Knut Knutsen hadde lært av tidligere tiders nøkterne og lavtliggende (også i bokstavelig forstand) prosjekt-tilnærming, og det var rett etter krigen relativt enkelt å følge opp slike forbilder med hensyn til terrengtilpasning, bygge-måter og materialbruk.

(NB! I skjær-gården finnes også eksempler på eldre, eksponert og meget synlig bebyggelse. De tilhørte ofte loser, som ikke så lett kunne følge krav om mer beskjeden plassering fordi de måtte kunne se vidt og bredt for å overleve.)

I Portør for 70 år siden var det var godt med plass, få reguleringer og stabile håndverkstradisjoner. Nå er det ganske varierende faglige tilstander og standarder på byggeplassene, og dessuten – særlig på småhus - og hytteområdet - et utall ferdigprodukter som for det meste bare er tilpasset leverandørens framstillingsmåte. Vi har planverk, lovgivning, forskrifter og et over-veldende byråkrati som i meget liten grad krever til stedstilpasning - enten det nå gjelder tilbygg i skjærgården eller stor og by-uvennlig utbygging på kaia i Kragerø.

Likevel burde det fremdeles være mulig å følge gammel og enkel lærdom om å ta hensyn til lokale forhold i plassering og

utforming, selv om det ikke alltid i en oppdrags situasjon er like enkelt å dempe byggherrer og politikeres ambisjoner om å vise seg fram. Det skal heller ikke stikkes under en stol at også arkitekter har slike tilbøyeligheter.

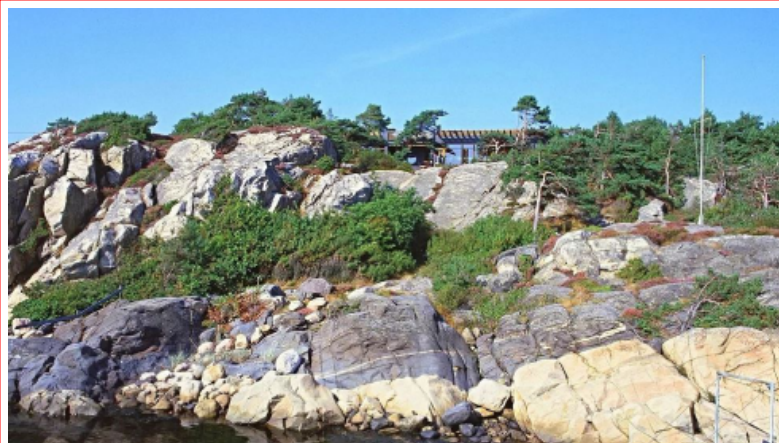
Kort sagt må det nesten til en litt mer veloverveid fordeling av skyld – dersom det er det en er ut etter.

Imidlertid er ikke alt like håpløst som redaktøren i sine dystre stunder hevder. Bare på båtturen fra Kragerø til Korset finnes det minst et par eksempler på ny hytteutforming som etter min mening stemmer godt med lærestykket i Portør.

Først ett rett ved Skåtøyroa: Sørvendt, med utsikt over fjorden og bygget for et par år siden på en karakteristisk og særegen måte, riktignok synbar fra sjøen, men godt tilpasset den relativt vegetasjonsløse tomten på nøkternt vis.

Og like øst for Bråtøyhue, også ut mot fjorden, ligger det en elegant, fin-skårenog langstrakt hytte fra noen år tilbake med en fantastisk beliggenhet, som det nesten er umulig å se fra sjøen.

Begge er tidsmessige eller ”moderne” (Hva ellers kunne de være?) med flate tak og mye glass, men de er dyktig utført og tar begge i stor grad hensyn til nære omgivelser på hver sin måte. Likevel passer de nok ikke inn i en forenklet mal med saltak og sprosser.

Tilbakeskuende lefling med påheng av billige statussymboler stemmer dessverre litt for godt med tidas ”gode smak” nå på slutten av oljealderen.

Men det er som kjent bare en ting som er verre enn dårlig smak – og det er den gode smak.

Korset november 2020 Sven Erik Svendsen

Redaksjonell kommentar.

(Bildene overer hentet på nettet og det fra Skåtøyroa er mitt foto)

Målet mitt med skriveriene var å skyte på arkitekturen i de siste 30 år – ikke på pianisten (arkitekten), men på resultatene!

Jeg liker analogien med musikk og arkitektur.

Musikk er et resultat av komposisjon (noter/ stedsutviklings-

plan?), et instrument (piano/ eiendomsutviklere?) og en utøver (pianist/ arkitekt?). Svikter en av de tre kan resultatet bli umusikalsk (dårlig arkitektur?).

Det er et sørgelig faktum at vi i vår tid ender opp med for mye dårlig arkitektur, og i skyldfordelingsspørsmålet har definitivt arkitekten minst skyld!

Bildene viser at når arkitekten er i førersetet kan resultatene bli bra, det betyr ikke at vi alle liker det, men smak og behag er heldigvis forskjellig fra individ til individ.

Det hjelper altså ikke stort å skyte på, eller kappe hodet av en arkitekt.

Prøver du å kappe hodet av byplanleggere eller eiendomsutviklere er det som å kappe av hodet på et mangehodet troll – kapper du av et hode vokser det straks ut to nye.

Byplanleggerens hoder er festet i et virvar av uforståelige regler og byråkrati, mye verre enn i det verst tenkelige bjørnebærkratt.

Mantra til eiendomsutviklerne og deres lakeier er kun inntjening. Deres hær har enorme ressurser, og der er musikalitet langt nede på lista over prioriterte mål i krigen for å berike seg. Likevel tror jeg vi lokalt kan planlegge stedsutvikling bedre enn det vi gjør i dag? Vi må bare bli litt flinkere til å forstå helheten og ha mot til å planlegge mer i detalj.

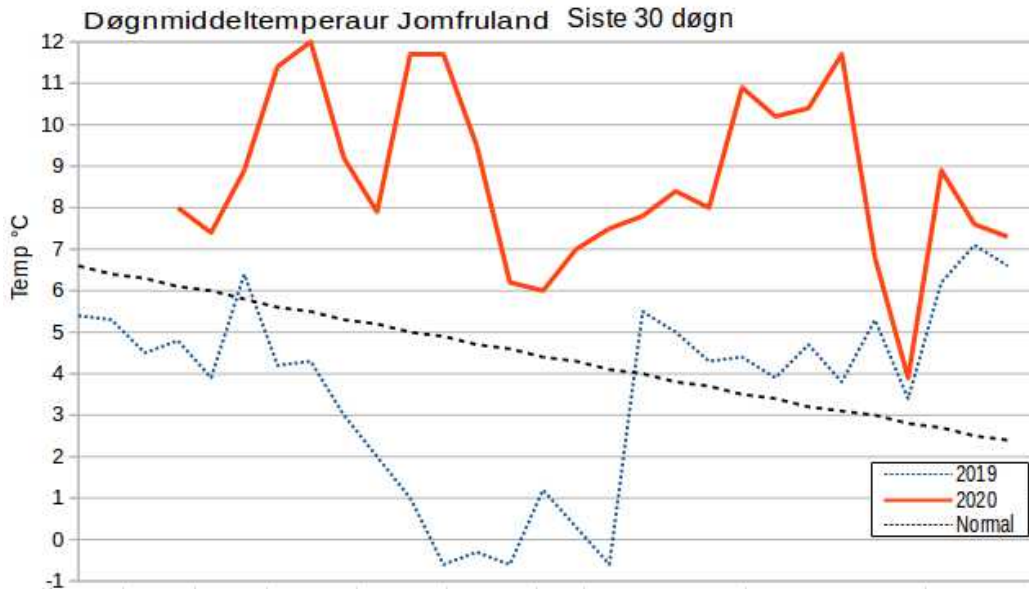
PS. Det fineste menneskeskapte på bildet fra Skåtøyroa synes jeg er steinmuren mot sjøen. Kanskje fordi jeg husker beboeren der, Ellias Fjella som laget denne muren med håndmakt, trolig for å hindre at sjøen slo opp mot husveggen. En vakker mur ble bygd helt uten arkitekt, rikspolitiske retningslinjer for Oslofjorden, kommuneplaner, store entreprenører og hele kostebinderiet. Men smak og behag kan som kjent diskuteres.

Værgalskap

Det nærmer seg siste felles båtopptak på Skåtøy og da er det på tide å starte med bekymringer og spådommer om isvinter. Vinteren i fjor var så og si isfri til glede for koggfolk i skjærgården, på tross av et blaff med kuldegrader allerede midt i november. Men heldigvis ble det mildt i gjen mot slutten av måneden og fjorårets november endte 0,5 °C over normaltemperatur.

Siste 12 måneder var i gjennomsnitt 2,8 °C over normalen med januar på topp med 7,3 °C over normalen – og av slikt mildvær blir det ikke is. I 11 av de siste 12 måneder var det varmere enn normalt på Jomfruland, kun årets «kalde» mai var «normal» med 0 °C. Statistikken for i år viser tydelig at november er betydelig varmere enn normalt, og i følge yr.no fortsetter mildværet ut måneden.

På Skåtøy har vi våknet kun til en morgen med rim på bakken i november. Selv om vi så langt har unngått den skumle langvarige østavinden, og det er dårlig med rognabær i år, så satser jeg i år på matematikk og statistikk når det gjelder spådom om årets isvinter. 2,8 °C for varmt siste 12 mnd på Jomfruland høres ikke så avskrekkende ut, for det har jo vært mildere perioder før i tiden også? Skjult i årsgjennomsnittet på 2,8 °C fins

en 2-3 betydelig varmere enkeltmåneder. Derfor tror jeg at det er overveiende sannsynlig at årets vinter også får en måned som er betydelig varmere enn normalt, og mer skal det ikke til for å unngå en isvinter.

De som vurderer båtopptak 12. des. får gjøre sine egen risikovurdering, men det er kjekt å ha koggene på vannet og jeg satser på koggføre i år også. Hvis noen fremdeles betviler global oppvarming får de heller lite på den intelligensen som fins i rognabær, østavær, Donald Trump, Carl I. Hagen og andre som vet best.

Felles båtopptak på Skåtøy

Lørdag 12. desember tar vi de siste båtene på land for vinteren.

De som ønsker å være med på opptaket, bes melde fra på SMS til Jan C. 93025366 innen 9/12

Jan Cramer

Mangel på arrangementer

Det er få lokale arrangementer å skrive om i disse koronatider så vi får nøye oss med litt gammelt nytt sakset fra lokal-avisa Vestmar lørdag 11. juli 1931.

Her promoterer en Mr. X et arrangement i skjærgården i lokalavisa.

Aftenunderholdning på Fjordglimt

Er det trist og stille i Kragerø om søndagskvelden?

Ja, det er det. Men fk. søndag skal De gjøre som alle andre: Reis til Gumøy, til «Fjordglimt» til K. B.s aftenunderholdning, kombiner en hyggelig landtur med en fornøielig aftenunderholdning med boksing, sang, trekkspillmusikk og dans. Og ikke å forglemme «Verdens minste mann», som er velkjent fra Håndverkeren.

Reis til Gumøy, til fest. Gå ikke her i byen og se sur ut en herlig søndagskveld.

Forankret i Norges såkalte "frilynte ungdomsrørslø" fra rundt år 1900, eide og drev ungdomslaget Fjordglimt, et forsamlings- og festlokale i et stort hus på Gumøy. Huset kjøpte laget på rot i Kragerø i 1926, fikk det revet, fraktet det ut og satt huset opp igjen på Finbo Ellegårds grunn i Kvernkilen, med fest-sal, scene, lille-sal og kjøkken.

Plasseringen av et slikt hus for frilynt ungdom i skjærgården hadde da vært diskutert noen år, blant annet på den mest folkerike «Kirkøya», men på den pietistiske Skåtøy vakte begrepet frilynt ungdom den gang ikke gjenklang hos øyas mektige menn. En skulle tro at folk i øydistriktet var noenlunde ensartet, men studerer en sosialantropologi på mikronivå hadde (og har?) hver øy sine egne særtrekk, men med det fellesskap at alle var forskjellige fra byen.

Etter at laget hadde ligget brakk noen år ble Fjordglimt revet i 1976. Jeg rakk derfor akkurat å være med i festkomitéen for noen av de siste arrangementene på Fjordglimt. I de årene jeg var med må innrømmes at frilynt utelukkende betød heftige gammeldagse bygdefester, mens man fra starten drev med møtevirksomhet, folkeopplysning, foredrag, kursvirksomhet, teater og revy i tillegg til fest,

dans og moro. Vi må heller ikke glemme idretten der man konkurrerte i kapproing med pram om sommeren og race med sparkstøtting på isen om vinteren.

Vestmarartikkelen omhandler et arrangement av noen byfolk, med og rundt «The noble art of self defence» på Fjordglimt. Responsen fra Skåtøy kom i lødagsavisa uka etter 18. juli 1931.

Kirkegjengerne på Skåtøy innbydes til boksing og dans

Siste søndag hadde Kragerø bokseklubb opvisning og dansemoro på Fjordglimt. De som kom til Skåtøy kirke søndag ble overrasket med store opslag på kirkegårdens trær om denne dansemoro. Det sier sig selv at slikt måtte støte og forarge dem som så det. Fins det ikke takt og sømmelighetshensyn lenger? Eller er det slik som enkelte synes å mene at det passer godt sammen å sitte i kirken om formiddagen og reise på dansemoro om kvelden?

Jeg finner det riktig å protestere offentlig mot slike foretelser. Her skal ties på alt mulig snart, og følgene uteblir ikke. Folk kan tillate sig det utroligste uten at det vekker motsigelse, og frekkheten blir større og større.

Vi fraber oss bokseklubbens opslag her på Skåtøy, og kirkegården er nu slett ikke stedet for denslags. Menighetsrådet gjør naturligvis innsigelse og forbyr slike opslag. Bokseklubben burde skamme sig, invitere folk til dansemoro på Gumøy, hvor hele bygden var i sorg sammen med en hårdt rammet familje. Hadde bokserne hatt sin styrke i hodet og ikke i hendene, så hadde de hatt forstand nok til å innstille i dette tilfelle.

Det er noe av en gåte at noe så rått og simpelt som boksing kan gripe om sig i vår humana tid. Det har intet med idrett og

sport å gjøre, det er bare nevekamp og slagsmål satt i system efter visse noter og forskrifter. Og det er saktens dårskap nok i verden til å klappe til. Har tenkt mig at bokseglaskapen er en frukt av filmkulturen fra Amerika, det er der ungdommen har sett boksing og delvis lært det. Jeg er en av de enfoldige som går efter barnelærdommen og tror at det er synd og skam å slå sine medmennesker blå og blodige, og tror derfor også at alle som har sine moralske begreper i orden har det samme syn. Boksingen blir derfor ikke noe annet enn en simpel og tarvelig gesjeft, et tegn på ukultur og moralsk svekkelse.

Andreas Karstad.

Om dette boksestevne i ettertid inspirerte til de utallige løse tenner og blåveiser fra de nær sagt «obligatoriske» slagsmål mellom Bamlinger og Øyfolk i buskaset rundt Fjordglimt skal være usagt, men det er uansett en annen historie.

Forøvrig er jeg enig med skolelærer og kirkesanger Andeas Karstad at boksesport er en uting vi godt kan unnvære på Skåtøy, selv om vi har blitt aldri så frilynte her ute med årene.

På Skåtøy er vi nå veldig glad for at Gumøyfolk er aktive i Skåtøy menighetsråd, så får vi heller tåle at de praktiserer "Donald Trump sporten" golf, det er tross alt bedre en boksing.

I samme avis omtales mer eledighet.

Krusesyken på gulroten

gjør nu sitt inntog i distriktet her. Vi har fått opplyst at den viste sig i Skåtøy skolehage ifjor og i år har den grepet meget om sig derute. Og i år har en rekke kjente dyrkere rundt byen fått denne ødeleggende sykdom på gulerotfeltene sine. De fleste tror den er kommet med frøet. En av gartnerne har sprøjet med nikotinopløsning og synes det har hatt god virkning.

Denne nyheten er kanskje av interesse for dagens parselldykere på Grønne Havet?

Info fra Skåtøy Vel. (pr 3. nov.)

I disse tider har styret bestemt at vi ikke avholder noe medlemsmøte nå. Vi har ingen saker som krever et medlemsmøte. Styret jobber med sakene som dere får info om her :

Overtagelse av Velhuset.

Vi har fått en henvendelse fra Kragerø Kommune med spørsmål om vi ville overta vel huset vederlagsfritt, det vi ble tilbudt var å drifte det. Det ble klart etter hvert at det betød at vi måtte stå for alt vedlikehold og kunne levere bygget tilbake til kommunen i samme stand som da vi fikk det. Vi har hatt møte med kommunen om saken og et utvidet styremøte hvor tidligere ledere i vellet og bygg kyndige var representert.

Styret innså at dette er en stor sak, bare drift og vedlikeholdsutgifter ble stipulert til mellom 50 til 70 tusen i året.

Skjærgården Montessoriskole hadde jo også interesse av saken. Mange uttalte skepsis til at en såpass liten velforening kunne påta seg et slikt ansvar.

Vi har nå fått kontrabeskjed: Kragerø Kommune vil stå som ansvarlig eier fram til kontrakten med Montessoriskolen går ut (om 2 og et halvt år). Dermed har vi litt mer tid i forhold til hva vi tenker om bygget i tilfelle skolen ikke trenger hele

bygget. Det har de jo hatt behov for fram til nå.

Bryggeanlegget i Saulekilen.

Styret stiller seg fullt ut bak arbeidet med å få til et bryggeanlegg i Saulekilen. Dette har vært et ønske i lang tid. Alle vi som bor på Skåtøy vet hvor avgjørende brygge plasser er. Ingen vil f.eks. kjøpe tomt dersom det ikke er mulighet for brygge. Kommunen har jo selv ferdig regulerte tomter på Bråtøyskogen og Skåtøy Vel er positiv til alle tiltak som kan få til tilflytting. Saken er i bevegelse og Ulf Selvaag fronter denne saken.

Stillasgave

Tom Erik Hole har generøst gitt oss sine proffe stillaser, disse skal vi oppbevare ved kaldtlageret til utlån for dere alle. Ved behov ta kontakt med en fra styret.

Oppussing av vente bua.

Tusen takk til alle som bidro på dugnad, vi er ferdige utvendig. Vi fortsetter inne etter hvert.

Innkjøp av eplepresse.

Vi har kjøpt inn en eplepresse etter forslag fra Evy. Litt seint i år, men blir nok til glede for dere neste høst. Den vil bli oppbevart på kaldt lageret. Evy har sagt seg villig til å være ansvarlig for

utleien og vil utarbeide bruksanvisning.

Legevaktsaken

Saken følges av styret. Ledelsen i berørte vel (Gumøy, Jomfruland, Tåtøy og Levangsheia) er sammen på saken, vi skal i nær framtid ha møte med kommunelegen bl.a.

Besøksbrygga ved sykehuset.

Styret jobber med saken og regner med en løsning, saken er blitt aktualisert ved at flere trenger plassen når de skal Corona teste seg. Jomfruland vel støtter oss i denne saken.

Andre saker:

Bedre skilting av besøksbryggene.

Styret er alltid takknemlig for innspill og ideer til saker vi bør jobbe videre med.

Med optimistisk hilsen fra Styret.

Randi Roer, Vidar Ødegård, Karina Holm,

Mia Lyngstad , Terje Stubbene,

Siv Skoe, Eli B. Dippner.

Se hjemmeside <https://kragerohistorielag.no/>
for mer info.

Julegavetips!

HISTORIEGLIMT 2020

ARSSKRIFT FOR KRAGERØ OG SKÅTØY HISTORIELAG

HISTORIEGLIMT 2020

Innhold	Forfatter	Side
Forord		5
Ronald Fangenes oppvekst	Kai A. Køhler	7
Skips- og skutemodeller	Jens Jacob Jensen og Thor Hansen	17
Carl Angell Tergersen	Per Johnny Thoresen	38
Da spanskesyken rammet Kragerø i 1918-19	Jimmy Åsen	52
Syndere i sommershorts	Lars-Erik Vaale	59
Renessansepaleet på Thomesheia	Ulf Hamran	66
Bertine Ruud Hellesnes' krig	Kai A. Køhler	89
Ove Bjelke Holtermann (1852-1936)	Ulf Hamran	95
Tilfluktsrom i Kragerø før første verdenskrig	Per Johnny Thoresen	105
Barndomsminner fra Kirketomta og Andølingen	Morten Rugtveit	108
Willy Karlsen (1915-1991)	Jimmy Aasen	116
Skåtøy fra år 1400-1800 - en krønike	Tor Dønvik	125
Wilhelm Peters og hans motiv fra Smedsbukta	Sverre Okkenhaug	163
Årsberetning 2019		172
Regnskap for 2019		175
Bilder fra årsmøtet 2020		176

Innholdsfortegnelsen over viser at årets Historieglimt nok en gang er fyldig og variert. Historielaget setter pris på forfatternes årlige dugnadsinnsats som gjør vår lokalhistorie på denne måten tilgjengelig for oss alle.

Vi håper og tror at mange vil få glede av denne boka som julegave til seg selv og andre!

Tor Dønvik

Årets bok får du nå kjøpt i kiosken på torvet hver mandag og lørdag kl 11 til 15 t.o.m. 21 desember og husk, gi gjerne et medlemskap med på kjøpet.

Det er også mulig å kjøpe tidligere bøker fra Historieglaget på nett.

Sjekk også [emnerregisteret](#) på hjemmesiden for å finne tema eller saker du er spesielt interessert i?

Det skjer på Skåtøy

 SKÅTØY KAFÉ Skåtøy Kafé er vinterstengt:
<https://www.skatoykafe.no/skatoy-kafe>

Skåtøy – Sangpoetenes møtested

Fra årsmøte ons 11. nov.

Korona preget Sangpoetenes årsmøte.

Vi savner alle årsmøtekonserter på Lokalet med fest og moro etterpå, nå ble det ikke noe moro i det hele tatt.

Ingen spennende saker, kun de formelle som vedtektene krever var på agendaen Et innkommet forslag om å stryke alt som hadde med stiftelsen å gjøre fra Sangpoetens vedtekter ga heller ikke grunnlag for hverken krangel eller diskusjon da stiftelsen er nedlagt. Noen formelle feil fra siste valg av styre ble også rettet opp ved godkjenning av årsmeldingen for 2019.

Sittende styre ved Jan Cranner (leder) Ottar Monsen og Tormod Hammerø (styremedlemmer), Karin Hanssen (revisor) og Tor Dønvik (vara) forsetter.

Sangpoetene har mange års erfaring med Corona, men da i form av å huske på at vi må huske å ha Corona-øl til eventuelle gjester som ikke tåler gluten på våre arrangementer. Det problemet lever vi godt med, vi gleder oss til dette igjen blir vårt hovedanliggende vedrørende corona.

På vegne av stryret/ Tor D

Skåtøy Kirke

Sø 13. desember kl.1130. Luciagudstjeneste.

Prest: Harald Gulstad. Organist: Jorunn Myre.
Offer til menighetsarbeidet.

24. desember kl.1400. Julegudstjeneste.

Prest: Harald Monsen. Organist: Jorunn Myre.
Offer til Kirkens Nødhjelp.

Planlagt julekonsert 5. desember utgår pga. koronasituasjonen

Velkommen Skåtøy menighetsråd

Lokalet – vårt eget hus

Hei Skåtøyfolk; På grunn av Corona situasjonen vi alle er i, må vi dessverre avlyse de tidligere annonserte arrangementer på Lokalet denne høsten og fram til januar. Det er dessverre ikke tida for å samles sosialt nå selv om vi alle savner det. Lokalstyret ønsker allikevel å forsøke skape litt spenning og hygge i høstmørket på øya vår.

Vi arrangerer et lyn lotteri fredag 27.11.20.

Premiene blir skaldyr med tilbehør!!!

Vi starter loddsalget ved 17 tida denne fredagen, og håper rekke trekning ved ca 19 tida så spar «litt plass» under denne fredagens middag... kanskje du er den heldige.

Vinnere vil få delikatessene levert på døra.

Vi håper å kunne arrangere sosiale sammenkomster på Lokalet på nyåret, men som alle vet er det usikre tider å planlegge på.

Vi kommer med mer informasjon når den tid kommer.

Hold dere friske alle sammen!

Hilsen Lokalstyret

Siden utsendelse av Flaskepost ble forsinket tar vi med vinnerne: Anita og Tore, Jan Edvart, Kari og Terje koser seg denne fredagskvelden med hver sin kurv med hummer, reker, øl og vin med tilbehør. Hummeren er fisket og donert av Jan Olaussen og Kåre Bjørn Kittilsen.

(Forøvrig melder, i alle fall enkelte hummerfiskere om bra fangst i år, og at en del småtorsk går i teinene. Vi får hygge oss med slike positive små nyheter i coronatid og høstmørket.)

Sjekk på nett? Tidligere Flaskeposter? Skole?

